

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om årpenge for tronfølgeren, prinsesse Margrethe.

(Lovforslaget (nr. 165) findes i tillæg A. sp. 2961, fremsættelsen i tidenden sp. 4413).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Aksel Larsen: Vor ordfører, hr. Skræppenborg-Nielsen, er fraværende på grund af sygdom. I hans sted skal jeg på socialistisk folkepartis vegne fremsætte nogle bemærkninger dels om lovforslaget, dels også om folketingets behandling af sådanne spørgsmål.

Jeg kan fatte mig ret kort, idet jeg, hvad almindelige og principielle betragtninger angår, i ét og alt kan henvise til, hvad vor ordfører, hr. Skræppenborg-Nielsen, udtalte ved første behandling af et forslag vedrørende civillisten den 11. oktober 1961, det kan ses i Folketingstidende sp. 78 for 1961-62.

I medfør af forfatningen har vi et kongehus, hvor kongen er landets højeste embedsmand, og at staten må honorere dette med en passende løn og tillige må dække rimelige repræsentationsomkostninger, er en given ting. Tilsvarende har staten også forpligtelser over for visse medlemmer af det kongelige hus, og i en tid, hvor man fra visse sider har så travlt med at ville vejre lyst til grundlovsbrud, hvor sådan en lyst ikke forefindes, er det måske på sin plads straks at give den oplysning, at det formentlig kunne klassificeres som grundlovsbrud, hvis man uden forfatningsændring ville modsætte sig enhver ydelse til kongehuset. Det vil vi altså ikke. Vi er nok tilhængere af den republikanske statsform, men vi ønsker ikke at afskaffe monarkiet ad bagdøren.

Men derfor har folketinget naturligvis alligevel pligt til ved bevillingforslag som dem, der her er tale om, ligervis som i alle andre bevillingssager at overveje og tage stilling til, om den foreslåede bevilling er rimelig, og det er ikke nok, at en regering kommer med forslaget. Det hører også til det danske folketings traditioner at underkaste forslag om ydelser til det kongelige hus en sædvanlig folketingsbehandling, selv

om denne tradition ganske vist har været brudt nogle gange, bl. a. netop i 1961.

Jeg kan og skal ikke her gå ind på spørgsmålet om de foreslåede bevillingers størrelse. Jeg savner, som formentlig hele folketinget gør det, viden om, hvormed det begrundes, om det er de rigtige beløb, man er nået frem til. Jeg tvivler ikke om, at statsministeriet har anstillet beregninger, som lovforslaget derefter bygger på, men vi kender ikke disse beregninger. Det er muligt, at tronfølgeren skal lønne så mange tjenestemænd — det hedder vist en hofstab — at de foreslåede beløb er rimelige, men herom ved vi ingenting. Der er dog grund til at sige, at man må efterlyse en begrundelse for, at der i givet uheldigt tilfælde, som alle håber ikke må indtræffe, skal ydes tronfølgerens kommende ægtemage en så stor, jeg ved ikke, om jeg må kalde det: pension som foreslået i lovforslagets § 3.

Nå, det er klart, at dette og alle andre spørgsmål, der måtte rejse sig i denne forbindelse, egner sig bedst og egner sig godt til overvejelse og drøftelse i et udvalg. Hertil forekommer finansudvalget særdeles godt egnet. Som man ved, er der også tradition for, at forslag vedrørende civillisten og årpenge til medlemmer af det kongelige hus netop af folketinget henvises til finansudvalget, og vort parti mener, at dette også bør ske i dette tilfælde.

Jeg kan ikke undlade den bemærkning, at den omstændighed, at socialistisk folkepartis ordfører i dag er nr. 1 i talerrækken, virker noget underligt. Alle partier burde da have en mening, når der kommer et forslag om en statsudgift på over 1 mill. kroner om året, og alle partier burde være i stand til at fremføre deres mening. Det vidner i grunden heller ikke om helt de rette følelser over for kongehuset, at man ligesom mener, at sådanne spørgsmål bør man under behandlingen her i tinget helst forbigå i tavshed og senere vedtage i tavshed. Jeg tillader mig derfor at opfordre andre partiets ordførere til at tage ordet og udtrykke deres mening om det forslag, jeg her fremsætter, nemlig at lovforslaget henvises til behandling i finansudvalget mellem dets første og anden behandling her i tinget, og jeg håber naturligvis, man giver tilslutning hertil.